

המשרד להגנת הסביבה

היערכות ישראל לשינויי אקלים

"הבחירות שנעשה בטווח הקרוב ישפיעו על סיכונים משינוי אקלים

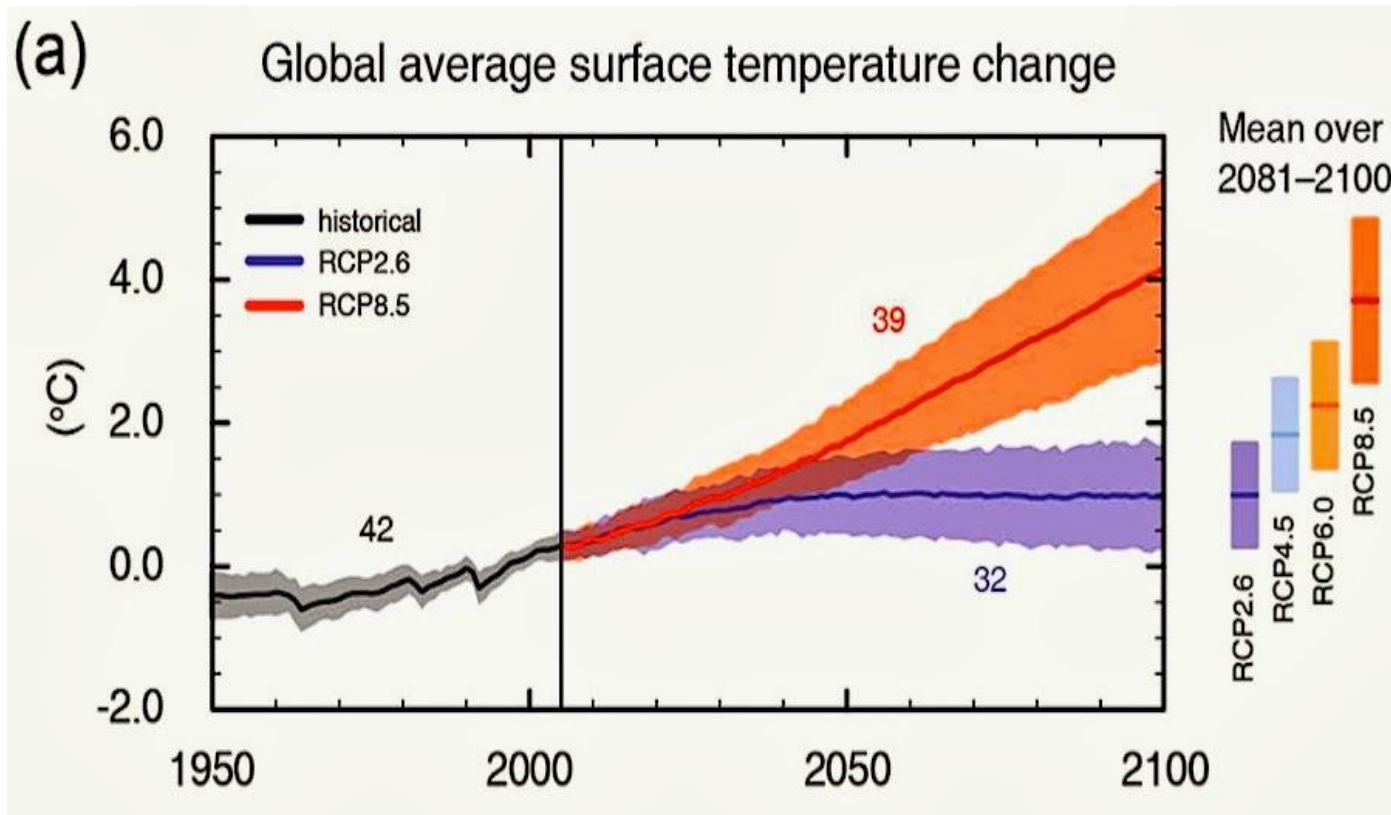
לאורך כל המאה ה-21" IPCC March 2014

ד"ר סיניה נתניהו - המדענית הראשית
7 בספטמבר 2015

הטמפרטורה הגלובלית הממוצעת ותחזיות טמפרטורה על פי מודלי-מודלים בתסריטי פליטות שונים (2013 IPCC)

מסקנות הדוח החמישי של ה- IPCC

- בעקבות עליה בריכוז גזי החממה במהלך המאה ה- 21 **צפויים שינויים במערכת האקלים העולמית.**
- בסבירות של 5% עד 95%, **הטמפרטורה העולמית הממוצעת צפויה לעלות בטווח שבין 0.3°C ועד 4.8°C בסוף המאה ה- 21.**
- במידת בטחון גבוהה מאוד, **השינויים מעל היבשה יהיו גדולים מאשר על הים** בשיעור של פי 1.4 עד 1.7.
- התחממות האקלים תגרום לעלייה במספר **גלי החום** והתעצמותם.
- **השינוי בכמויות המשקעים** קשה יותר לחיזוי. בסבירות בינונית טווח השינוי צפוי להיות בין עלייה של אחוזים בודדים ועד הפחתה ב- 30%.
- הטווח הסביר של עליית **מפלס פני הים** לקראת תום המאה ה- 21 ינוע בין 0.26 לבין 0.82 מטר.

סיכום התחזיות לישראל לפי תרחיש הביניים המתון של השרות המטאורולוגי:

- בסבירות גבוהה (very likely) עד סוף המאה ה-21, בממוצע שנתי צפויה עלייה של 2°C עד 3°C .
- סביר (likely) שעד סוף המאה ה-21, המשקעים יפחתו בין 10% ל-20%.
- ההתאדות צפויה להתגבר, בעיקר מעל לים. ביבשה סך המים המתוקים הזמינים צפוי לפחות.

ולפי חקר ימים ואגמים:

- מפלס פני הים עלה בשני העשורים האחרונים ב-6 מ"מ לשנה.

המשרד להגנת הסביבה

החלטות ממשלה

החלטות הממשלה בנושא הסתגלות לשינויי אקלים

החלטת ממשלה 474 (יוני 2009)

בנושא היערכות ישראל לשינויי אקלים - היערכות ומוכנות לשינויי אקלים והפחתת פליטות גזי חממה

הוחלט להקים ועדת מנכ"לים בראשות מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה, **להיערכות והסתגלות לשינויי אקלים (Adaptation)** והפחתת פליטות גזי חממה **(Mitigation)**.

החלטת ממשלה 1504 (מרץ 2010)

פיצלה את הוועדה לשתיים, הראשונה בראשות מנכ"ל האוצר תתמקד בהפחתת פליטות גזי חממה, והשנייה **בראשות מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה** תתמקד בהיערכות להסתגלות לשינויי אקלים.

המשרד להגנת הסביבה

תחומי ההיערכות המוגדרים בהחלטת הממשלה:

ועדת המנכ"לים תמליץ על תוכנית לאומית להיערכות לשינויי אקלים תכלול בין השאר את התחומים הבאים:

- שינויים בדרישה לאנרגיה לקירור וחימום
- משאבי מים
- חקלאות
- בניה
- בריאות הציבור
- תשתיות חופיות
- ניקוז וסחף
- כלכלה וביטוח
- היבטים גאו-אסטרטגיים
- המגוון הביולוגי ובתי גידול טבעיים
- תיירות

"עם אימוץ המלצות ועדת המנכ"לים על ידי ועדת השרים להגנת הסביבה וההיערכות לשינויי אקלים, ובהתאם לעלויות התקציביות הכרוכות ביישומן, תקבע הממשלה את איגום המשאבים הנדרש, וזאת תוך עמידה במגבלת התקציב הקבועה בחוק".

אסטרטגיה לאומית - חזון ומטרות

תמיכה לאומית – רב משרדית מתואמת

2. תכנית פעולה לאומית- דינמית

מדיניות לביצוע

הסרת חסמים, המלצות, עידוד הסתגלות

ארגוני סביבה
וחברה

סקטור
פרטי

אקדמיה

משרדי
ממשלה
סקטורים
שונים

1. בניית יכולות-

מחקר

מידע

הקניית ידע

(למקבלי החלטות

ולציבור)

משוב

סקטורים שונים

אוכלוסיות שונות

מערכות אקולוגיות

הסתגלות
בפועל

המשרד להגנת הסביבה

תוכנית פעולה לאומית

חזון

ישראל מוכנה להשפעות של אקלים משתנה ואירועי קיצון על ידי יישום תכניות פעולה וצעדי מדיניות המקטינים את הסיכון לבריאות ובטיחות הציבור, לסביבה ולכלכלה, תוך מיקסום התועלות מתוך ההזדמנויות שיעלו בארץ ובחו"ל.

מטרות

- הקטנת פגיעות בנפש וברכוש, צמצום הפסדים, מניעת השקעות שאינן בנות קיימא
- נקיטת אמצעים להגדלת העמידות של המערכות הטבעיות
- בנייה ועדכון בסיס הידע המדעי לצורך קבלת החלטות
- חינוך, העלאת מודעות והנגשת ידעי למקבלי החלטות ולציבור
- חיפוש שיתופי פעולה אזוריים ועולמיים לקידום כלכלה מותאמת אקלים

כלים

- יצירת בסיס מדעי מוצק להערכת שינויי האקלים הצפויים והשפעתם על המגזרים השונים.
- יצירת כלים לניהול סיכונים ושיתוף בכלים אלו כדי לתמוך בהיערכות.
- הכנה ויישום תכנית היערכות פרטנית לסקטורים ולמשרדי הממשלה תוך שמירה על גמישות, הטמעת ההיערכות במדיניות הקיימת ועדכון תקופתי.
- מינוף הידע והיכולות בישראל ויצירת שיתופי פעולה בין לאומיים ואזוריים בתחום ההיערכות לשינוי אקלים.

המשרד להגנת הסביבה

השפעת שינויי אקלים בסקטורים שונים

בריאות הציבור – פיזיולוגי, גורמי מחלות, וקטורים להפצה, ...

תשתיות ורכוש – מצוק חופי, שיטפונות, המלחת אקוויפר...

משק המים – התייבשות, הגברת צריכה, בעיה אזורית...

חקלאות – אידוי מוגבר, ירידה ביבול, מחלות, אנרגיה...

מגוון ביולוגי – שינויים באקוסיסטמות, מדבור, מינים פולשים...

אנרגיה – עליה בצריכה וביקוש שיא, אירועי קיצון...

בניה – עליה באי חום עירוני, צורך בבידוד מוגבר, טבע עירוני...

כלכלה – השפעה עולמית ומקומית, אירועי קיצון, ביטוח...

גאו-אסטרטגיה - מים, אנרגיה, הגירה, הבטחת מזון, היערכות מערכת

הביטחון...